

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inseratni davek poseben. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Železniška nesreča v Rimskih toplicah

Na postaji se je iztiril celjski tovorni vlak — Razvaline razbitih vagonov so zabarikadirale vse tire — Tržaški brzovlak je odpeljal par minut poprej in tako ušel katastrofi, ljubljanski polnočni osebni vlak pa je čakal pred postajo — Človeških žrtev ni bilo

— Rimske Toplice, 11. februarja. Davi ob 2. uri se je pripetila na postaji v Rimskih toplicah težja železniška nesreča, ki zgoli po naključju ni imela katastrofnih posledic, ker sta nekaj minut pred nesrečo odpeljala iz Rimskih toplic tržaški brzovlak proti Trstu in ljubljanski osebni vlak za brzovlakom proti Mariborom. Če bi se nesreča pripetila malo prej, bi se ponesrečila brzovlak in osebni vlak, ki sta bila polna potnikov. Zgodila bi se bila lahko nesreča s katastrofnimi posledicami. Ljubljanski osebni vlak, ki je zapustil ljubljanski kolodvor ob 23.08, je imel zaradi zamrznjenih koles skoro štiri ure zamude. Ko je dosegel v Zidanem mostu, je moral čakati na osebni vlak iz Zagreba, ki je prišpel v Zidanem mostu z enourno zamudo. Zaradi tega je osebni vlak prehitel tržaški brzovlak, ki je zapustil pred osebnim Rimskim toplicam. Osebni vlak je zapustil ob 2. zjutraj kolodvor v Zidanem mostu in vozil z veliko hitrostjo na postajo v Rimskih toplicah. Pred postajo v Rimskih toplicah je na signal ustavil. Istočasno je po odhodu tržaškega brzovlaka z Laškega odšel v Rimsko toplico zjutralni tovorni vlak. Kretničar v Rimskih toplicah je čakal na odredbo prometnega uradnika. Nemadoma je uradnik pred prihodom ljubljanskega osebnega vlaka kretničar telefonično vprašal, če že vidi luči tovornega vlaka z Laškega. Kretničar je odgovoril, da luči še ne vidi, na kar mu je prometni uradnik dal nalog, naj postavi kretnico tako, da bo tovorni vlak zavojil na stranski tir. Kretničar je prestavil kretnico ravno v trenutku, ko je zbiralni tovorni vlak zavojil na kretnico. Zaradi tega se je iztirila lokomotiva ter potegnila za seboj štiri vagona. Na kraju je hipoma bilo vse na kupu. Iztirjeni vagoni in lokomotiva so zabarikadirali vse tire. Lokomotiva in iztirjeni vagoni so močno poškodovani.

Promet na progi Celie — Zidanem mostu je bil tako popolnoma onemogočen. O nesreči so bile obveščene vse sošedne postaje. Iz Zidanega mosta in

iz Maribora so poslali na kraj nesreče dva pomočna reševalna vlaka in po večurnem napornem delu progovnega, prometnega in kurilniškega železniškega osebja v Rimskih toplicah se je posrečilo do 9. ure za silo očistiti en tir in upostaviti zasileni promet. Reševalno delo je zelo oviralo tud mraz in veter. Ostali tiri so še vedno zabarikadirani z ruševinami razbitih vagonov, upati pa je, da bodo tekmo dneva očiščeni in bo celokupen promet zopet upostavljen.

Ljubljanski osebni vlak je prišel v Celie z veliko zamudo, tržaški brzovlak pa k sreči nekaj minut pred nesrečo zapustil Rimsko toplico. Materijalna škoda je velika. Cenijo jo na okoli 100 tisoč Din, človeških žrtev po srečnem naključju ni bilo.

Danes je postala železniška direkcija na lice mesta posebno komisijo, ki ima nalogo, ugotoviti, kdo je zakril nesrečo. Zdi se, da ne zadene nikogar direktna krivda, marveč da gre za nesporazum med prometnim uradnikom in kretničarjem.

Katastrofalen mraz v vsej Sloveniji

Mraz pritiska na vse strani — Polovica Ljubljane brez vode — Vedno večje težkoče v železniškem prometu — Premogovna mizerija — Najhujši mraz šele pride

Vremenske napovedi zadnjih dni si nasprotujejo. Nekatere napovedujejo mrzlo, druge mijeje vreme. Napovedan je bil tudi za zapadne kraje sneg. Mraz še vedno pritiska. Danes je v Sloveniji silovito pritiskal. Najhujši mraz vlač na Notranjskem. Na postaji Rakek je živo srebro pada na — 34° C. Hud mraz vlač tudi po Gorenjskem in Štajerskem. V Kranjski gori je termometer kazal — 24° C, v Mariboru — 20°, v Št. Janžu na Dolenjskem — 20° C, a v Novem mestu — 14° C.

Položaj na železnicah

Štrepni mraz povzroča silne promenne ovire na vseh železniških progah v Sloveniji. OSE je prišel v Ljubljano s 7-urno zamudo, jutranji beogrški brzovlak s 3-urno, monakovski brzovlak z Jesenice je imel pol-drugo uro zamude. Tudi potniški in tovorni vlaki imajo velike zamude.

Promet s Trstom prekinjen

— Rakek, 11. februarja. Tu in po vsej Notranjski pritiska trupen mraz, kakršnega prehivalstvo že dolgo ne pomai. Na postaji le daví kazal termometer — 34°, v Št. Janžu pa — 35° C. V Postojni je se hujši mraz, tam so imeli daví — 36° C. Že dve dni divja strašna burja. Drevje se lomi in poka radi mraza in burje. Pologama naletavata tudi sneg. Burja je po Krasu napravila nove zameze zlasti ob železniški progi in je železniški promet od Postojne dalje proti Trstu ozirou na Reki popolnoma ustavljen.

Brzozjavne žice pokajo

Klub silnemu mrazu so danes brzozjavne in telefonske zvezne še deloma brezhibno deloval. Mednarodni telefonski promet je bil neoviran. Radi mraza pa so bile potrgane brzozjavne zvezne na Notranjskem. Davi okoli 6. je radi mraza počela na progi med Logatecem in Planino brzozjavna žica, žica je padla na tir tako, da je zo zagrabili proti Logatecu dvekrat jutranji potniški vlak. Z žico je vlak potegnil še ostale ter je podrl več drogov. Dopolne so bile zato brzozjavne zvezne na Notranjsko deloma pretrgane. Dopolne so bili drogi zopet postavljeni.

Šentjakobški okraj brez vode

Nenadavno dolgotrajni in štrepni mraz povzroča mestnemu vodovodu velike težave. Pre dnevi je popolnoma zamrznila lani postavljena vodovodna naprava na Izanski cesti odnosno na Barju, kjer so že delj časa brez vode. Vodovodne cevi so položene tu samo približno en meter globoko. Včeraj pa je mraz povzročil veliko katastrofo. Na Kar-

lovske cesti pri velenki Kozierjevi vili so že zjutraj zapazili mal defekt pri glavni vodovodni cevi. Pozneje proti polednevu pa je začela voda bruhati iz tal in poplavljati bližnjo okolico. Zalila je mizje stoečke kleti in stnovanja v podzemlju. V največji nevarnosti je bil 80-letni bivši tesar Pavle Kosec s svojo ženo. Voda je začela vdirati v njuno stanovanje. Klicala sta na pomoč Pavle Kosec sam je bil tako slabosten, da se ni mogel zaradi bolezni ganiti s postelji. Prisli so gasilci, ki so skušali vodo iz stanovanja izčrpali. Pokušali so nam reševalno postajo. Ko je Kosec z avtom odpeljal v bolnico. Z njivejšim naprhom se je gasilec končno posrečilo zajeziti nadaljnjo poplavno. Poplavne je glavna vodovodna cev počela še na drugem kraju in stek na Dolenjski cesti v blizu Češnovarja.

Danes dopolne je bila v celoti Žentjakobškem okraju in na dolenjski strani sedna stisk za vodo. Nekatere gospodinje so tekoče od hiše do hiše, da bi dobile en nekaj litrov vode, da bi mogle skuhati kosi. Nekatere so si včeraj z veliko težavo preskrbeli par Škafovce, ki je po vodovodnih cevih še poredkoma kapljala. Mnoge gospodinje v stranskih ulicah, zlasti na Izanski cesti in v novih hišah ob dolenjski strani, so začele nositi kar polne škafne snega z vrtov in polja, da so ga doma topili in se tako preskrbeli z vodo za kuhanje. Na Prulah so mnoge gospodinje pohitele v Krakovo in Trnovo ter tam prosile pri znancih in dobrih ljudeh, da so jim iz vodovoda dali nekaj vode. Od vodovoda so odrezani tudi prebivalci Gradu. Ti niso v toliki stiski, ker se na Gradu nahaja za silo vodnjak in lahko črpajo v skrajnem primeru tudi vod iz 75 m globokega vodnjaka.

Uprava mestnega vodovoda je ukrenila vse potrebno, da bi čim prej popravili na dveh krajih počela glavno vodovodno cev. Odredila je dalje, da so z vodo napolnili veliki motorni voz, ki ga rabijo poleti za skrapljanje ulic in cest. Z motornim vozom vozijo sedaj vodo od hiše do hiše. Vodovod bo najbrž popravljen šele jutri popolno.

Uprava mestnega vodovoda s svojimi monterji je pričela takoj popravljati počeno cev. Najprej so včeraj obvestili vse stranke v Žentjakobškem okraju, da si naj prescrbe vodo za en dan, ker je vodovod radi mraza pokvarjen. Zaprli so nato glavni vodovod pri Starem Igru in so sedaj Žentjakobški okraj z Gradom vred, kakor tudi Dolenjsko cesto in Barje brez vode. Od Strega trga dalje po Florijanski in Karlovski cesti, po vseh stranskih ulicah in na Prulah samo fukcijonira vodovod.

Sele danes dopolne so začeli z odkopavanjem vodovoda na krajih, kjer je ročila

zupana začela posamniti strankam projekti angleški premog po 50 kg in 100 kg. Angleški premog prodaja plinarna po 85 par/kg ali 42.50 Din 50 kg. Davi so že navelice na plinarno stranke iz vseh delov mesta, da dobe vsaj za prvo silo premoga. Vsaka stranka mora prinesi vrečo in premog sama odnesti oziroma ga odpeljati na rečnem vozičku. Vrste se prizori kakor med vojno, ko so se ljubljanci ravnotako bo-

riči za premog. Mestna plinarna je prodala na drobno že nad 10 ton premoga.

Najhujši mraz šele pride!

Dunaj, 11. februarja. Dunajska vremenska postaja objavlja uradno, da prihaja iz polarnih krajev nov mrzli val, ki bo povzročil v Srednji Evropi takšen mraz, kakršnega v letošnji zimi se ni bilo. V severnih pokrajnah je temperatura v minuli noči se strahovito padla in znaša na poljskem povprečno 20 stopinj pod ničelo. Tudi na Dunaju in v Budimpešti je bil davi zabeležen tak mraz, kakor ga že ni bilo od 1. 1860. V Avstriji znaša temperatura povprečno 30 stopinj pod ničelo, kaže pa se nadalje tendenco padanja.

OE-vlek 12 dni v snegu in ledu

Carigrad, 11. februarja. Orient-exprezni vlak, ki je 20. januarja odšel iz Pariza in občil v snegu 90 km pred Carigradom, je šele danes dopolne mogel nadaljevati pot in je okrog 11. prisel v Carigrad. Potnički, ki so bili 12 dni v ledenu ujetju, pričovedajo, da so vlak ponovno napadel ledne tolpe volkov, ki so se jih le z največjo težo obranili. Drugače se jim ni godilo bolj posebno hudo. Vlak je bil ves čas dobro za kurjenje in železniška uprava je skrbela tudi za prehrano potnikov.

Rimski sporazum podpisani

Danes opoldne sta Mussolini in Gaspari podpisala v lateranski palači pogodbo o spravi med Italijo in Vatikanom

— Rim, 11. februarja. Danes opoldne je bila v zgodovinskih sobah Lateranske palače podpisana pogodba miru in sprave med Italijo in Vatikanom. Za Italijo je pogodbo podpisal predsednik vlade Mussolini, Vatikan pa je zastopal državni tajnik kardinal Gaspari. Svečanemu podpisu zadavnih dokumentov in aktov je prisostvovalo mnogo najvišjih dostojanstvenikov italijanske vlade in Svetih stolice. Najprvo je bila podpisana politična pogodba, s katero se ureja takozvanzo rimsko vprašanje in ga odstavlja za večne čase z dnevnega reda. Za tem je bil podpisani dokument, ki vsebuje konkordat med Italijo in Vatikanom.

To kratko poročilo o zgodovinskem dogodku v Lateranski palači je bilo rimskemu prebivalstvu sporočeno opoldne s posebnimi izdajami dnevnikov. Listi prinašajo tudi obširna poročila o predzgodovini pogajanj, ki so dovede do sprave med Italijo in Vatikanom. Točna vsebina pogodbe in sklenjenega sporazuma doslej še ni znana. Za popoldne so napovedane posebne izdaje vatikanskega in italijanskega uradnega lista, ki bodo objavile vsebine pogodbe. Ker pa pogodba bržkone ne bo objavljena v cesoli, marveč samo v glavnih obroših, bo Mussolini popoldne pozval k sebi zastopnike italijanskega in inozemskega tiska ter jim dal nekatere pojasnila.

V Rimu se vrše obširne priprave za proslavo tega vsekakor važnega zdodnjega dogodka. Med drugimi so bili v minuli noči odstranjeni vsi spomeniki italijanskim narodnim mučenim, ki so bili od zadnje papeške vlade tuk pred kapitulacijo Vatikana obsojeni na smrt in justificirani. Ker se nahajajo ti spomeniki na ozemlju, ki so bili na željo Vatikana odstranjeni.

Med drugim se doznavata, da je med Vatikanom in Kvirinalom tudi že dogovorjan aranžma, kako bi se obnovljeno prijateljstvo na zunaj kar najbolj dostopno manifestiralo. Tako se je Vatikan obvezal, da bodo imenovani na vsa izpraznena kardinalska mesta samo Italijani, na drugi strani pa bo Mussolini imenovan več kardinalov za italijanske senatorje.

Zopet atentat na mehiškega predsednika

Z dinamitom podminirana železniška proga. — Predsednikov vlak zletel v zrak. — Več mrtvih in ranjenih. — Predsednik je postal nepoškodovan.

— Mexico City, 11. februarja. Davi je bil izvršen atentat na vlak, s katerim je potovel predsednik mehiške republike Gill. Kakih 20 km pred Mexico je bila proga podminirana ter je zletela v zrak v trenutku, ko je privožil predsednikov vlak. K sreči pa je bil vagon predsednika priklapljen od zadaj, tako da je postal nepoškodovan. Pač pa je bila popolnoma demolirana lokotoliva z dvema vagonoma. Kurjač je bil ubit, več železniških uslužbencev in dva potnika pa težko ranjenih.

Kimski zlatniki otroška igrača.

Koprivnica, 10. februarja. V neki oljizni vasi so kmetje našli stare rimske zlatnike. Ker najdlitev niso vedeli, da gre za dragocene najdbe, so denar razdelili otrokom, ki so se z njimi igrali. Še profesor Martin iz Koprivnice je slučajno spoznal zlatnike ter o dragoceni najdbi obvezil arheološki muzej v Zagrebu. Zlatniki izvirajo iz dobre rimskega cesarja.

Nova paroplovna družba.

Kotor, 10. februarja. V Bolji Kotorski je bila ustanovljena nova paroplovna družba pod imenom "Slobodna plovitvab". Družba bo vzdrževala reden pomorski promet po Jadranskem in Sredozemskem morju in si je že nabavila velik parnik za potnike in tovorne parnice, ki ga kupila od neke družbe v Marsellesu. V Kotoru je že pripravljena posadka, da prevzame ladjo. Družba si je nabavila tudi tovorne parnice. Napredki, ki ga je kupila od Dubrovačke plovitve.

Hripa v Albaniji.

Tiran, 10. februarja. Iz Tirane poročajo, da se tamkajšnji nevarni epidemiji hripe, ki je povzročila že veliko število smrtnih slučajev.

Predavanje dr. Beneša v Berlinu

— Praga, 10. februarja. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš odpotoval koncem marca v Berlin, kjer bo predaval v palati državnega zbora o problemu modernega povojnega človeka in o travstvenih ter političnih vprašanjih povojnega doba. Po dr. Benešu bo mogoče na isti prireditvi govoriti lord Churchill.

Pripustitev verskih redov v Franciji

Pariz, 10. februarja. Posledca premirja med strankami francoske zbornice je, da sta bila omajnoma člena 70 in 71 glede zpetne pripustitve verskih redov v Franciji v komisiji za zunanje zadeve sprejeta v vladni formulaciji.

Morilec Obregona pomiloščen

— Mexico City, 1

Nove ugotovitve o mestnih stanovanjskih hišah

Neresnične trditve g. Golmajerja. — Najemnine v starih mestnih hišah povišane. — Priporočilna pisma. — Zakaj »Slovenec« ne navaja klerikalnih priporočilnih pisem? — Izjava načelnika bivšega stanovanjskega odseka g. Likozarja

Za polemiko, ki jo vodi v »Slovencu« g. Golmajer zaradi stanovanij v mestnih stanovanjskih hišah, je značilno, da njen avtor ne brani svojih trditv, ki so bile ovržene v našem člusu, tudi pa kritici nove netočnosti in nesumnosti. To naj bi bila stvarna polemika v pristnem klerikalnem duhu, ali bolje rečeno, v kršč. soc. duhu, ki vodi g. Golmajerja in ki hoče biti svetesi od ortodoxnega klerikalnega. Resnica je, da g. Golmajer ni ovrgel nobene naše ugotovitve glede povišanja in ureditve najemnin za stanovanja v mestnih hišah.

G. Golmajer je pričel to polemiko s protesti proti povisjanju najemnin v mestnih hišah, na kar mo mi ugotoviti. Da je sam krepko sodeloval v stanovanjskem odseku bivšega ljubljanskega občinskega sveta. V včerajšnjem »Slovencu« pravi sedaj sam: »Res sem in rečem, da bom še krepko sodeloval, če mi bo le dana prilika.« Z ozirom na to smo mi že vprašali, zakaj je sploh započel polemiko o stvari, v kateri je sam prizadet in za katere nosi soodgovornost? Na to nam ni vedel g. Golmajer drugače odgovoriti, kakor da je navepel v včerajšnjem »Slovencu« imena več najemnikov iz starih mestnih stanovanjskih hiš, ki so plačevali do zadnjega časa manjše najemnine, kakor pa najemniki v novih stanovanjskih hišah. Da je bilo tako, je bilo povsem naravno, ker so bile stare mestne hiše že davno plančane. Ali naj bi morda občina dražila stanovanja v starih hišah ter tako dajala prav slab zgled privatnim lastnikom? Sač je bilo vendar dovolj, ako so bila že stanovanja v novih hišah dovolji draga. Sicer pa je imela vsa akcija bivšega stanovanjskega odseka, v kateri je sodeloval tudi g. Golmajer, namen izenčati najemnine v vseh stanovanjskih hišah, novih in starih, ker se je stanovanjski odsek postavil na stališče, da naj tvorijo vse stanovanjske hiše skupno gospodarsko celoto. **Najemnine, ki jih navala g. Golmajer iz starih hiš, pa so bile tudi že vse povišane, kar je njemu gotovo tudi znano.** Stvar okusa je pač, ako navaja še stanre najemnine. Dobre vzgoje to pač ne dozakuje.

G. Golmajer nadalje ponavlja že ovrženo neresnico, da so se morali najemniki na Vodovodni cesti pismeno obvezati, da bodo plačevali po 380 Din na mesec za enosobno stanovanje. Mi smo že ugotovili, da so bili ti najemniki v času, ko najemnine še niso bile točno določene, pozvani na magistrat, kjer so podpisali samo izjave, da so pripravljeni plačevati približno do 300 Din na mesec. Magistrat je pač moral vedeti, ali hoče kdo kaj plačevati ali ne. V resnicah pa je bila najemnina za stanovanja na Vodovodni cesti določena, kakor smo že ugotovili, na 250 Din mesečno za stanovanje.

Kar se tiče raznih priporočilnih pisem za oddajo stanovanj v mestnih hišah, ki jih navaja g. Golmajer v »Slovencu«, pa naj ugotovimo naslednje. Rea so prihajala razna priporočilna pisma, s katerimi so hoteli različni kompetenti podprtji svoje prošnje. Verjetno je tudi, da so bila vnesen pisma, ki jih navaja »Slovenec«. Že dejstvo samo, da je g. župan dovolil g. Golmajerju vpogled v vse akte in tudi v takih pisma, ki so jim bila priložena, pa je najboljši dokaz, da niso bila ta pisma taka, da bi se v njih izražalo partizanstvo in da bi služila v partizanskih namenih. Prav umljivo bi bilo, da bi v tem primeru župan ne dovo-

ili vpogleda. Mi pa vprašamo, zakaj ni g. Golmajer navedel tudi pisem klerikalnih veljakov, ki jih je tudi vse polno pri različnih prostinah klerikalnih kompetentov?

Načelnik stanovanjskega odseka bivšega občinskega sveta g. Likozar pa nam v tej stvari še sporoča:

G. Golmajer nastavi, da se je na podlagi teh pisem postopalo pristransko. Nапротив je g. Golmajer zahteval v stanovanjskem odseku, naj se stanovanja dele po strankarski pariteti, kar pa je načelnik stanovanjskega odseka g. Likozar odločno odklonil ter zahteval, da naj se dele po stvarni, dejanski potrebi. Načelnik stanovanjskega odseka je dobil 300 do 400 takih pisem od pristaev vseh strank, oziral pa se je na naje le tolko, kolikor se mu andila slike dejanske potrebe posameznikov. Dobrodošla so mu bila vse poročila, ki so mu mogla nuditi podatke v to svrhu, da je mogel zvesteti za dejansko stanje razmer. Zato pa je tudi na sejah stanovanjskega odseka edino sahteval, naj se stanovanja ne dele po strankarskem klijetu, ampak po potrebi posameznikov. Poudarjal je, da bi v tem primeru, aksi bi se upoštevala zahteva gosp. Golmajera, ostali reže, ki so politično neopredeljeni, ceprav bi bili najbolj potreben, brez stanovanja, da bi stanovanj v mestnih hišah ne mogli dobiti niti radikalni, niti socialisti, niti pristaši katerekoli druge stranke, ker sta vorili večino v ljubljanskem občinskem svetu in SDS in SLS. To pa bi bilo skrajno krivично, ker se mora v poslovanju občinske uprave varovati v vsakem pogledu objektivnost. Zato se je načelnik stanovanjskega odseka g. Likozar najodločneje uprl zahtevi g. Golmajera.

Zaradi tega je parkrat prišel na sejah stanovanjskega odseka do burnih prizorov in enkrat se je moralia seja celo prekiniti. Prav ob takih prilikah je tudi izjavil g. Golmajer, da zastopa samo tiste, ki so njega volili, iz česar se more najbolje sklepati, kdo je hotel uvajati pri oddajanju stanovanj v mestnih hišah partizanstvo in kdo ne. G. Likozar poziva tudi g. Golmajera, naj dokaže en sam slučaj, v katerem bi g. Likozar kot načelnik stanovanjskega odseka postopal pristransko ali pa stavl v stanovanjskem odseku kak partizanski predlog, ne pa podlagi dejanske potrebe. G. Likozar izjavlja nadalje, da je g. Golmajer prišel do omenjenih pisem po nekonkretnem potu, ker jih je vzel iz fascikla, ki je bil označen kot njegova privatna last pod naslovom »Načelnik g. Likozar«, in ker je bil opozoren, da je to privatna last g. Likozarja. Kar se tiče njegove trditve, da mu je načelnik g. Likozar branil vpogled v akte, izjavlja, da ni nikdar branil vpogleda v akte, ki so bili pripravljeni za sejan stanovanjskega odseka, pač pa je izjavil, da nima brez županovega dovoljenja nihče pravice posuževati se aktov na tak način, da bi motil poslovanje uradništva. Kar se tiče privatnih spisov, bi človek, ki ima kaj časti sploh ne gledal vanje. V ostalem pa ima vsako društvo in vsaka oseba pravico priporočati gokarko, vpričanje je le, ali se je postopal partizansko ali pa se je izrazil pri razdeljevanju stanovanj na dejanske potrebe. G. Golmajer naj zato dokaže načelniku bivšega stanovanjskega odseka, da je kdaj predlagal kak pristranski predlog.

Končno moramo ugotoviti z zadovoljstvom, da priznava g. Golmajer sam, da je v stanovanjskem odseku zahteval energično izterjevanje najemnin.

Ljubljana v objemu karnevala

Kako so Ljubljanci proslavili pustno nedeljo. — Veselja in občutnega pomanjkanja cvenka

«Enkrat na leto se pa vendar spodobi, da ga poštemo polomimo», so dejali Ljubljanci. «Za novo leto smo sicer napravili mal poskok, toda to je bil samo uvod v karnevalsko razpoloženje. Zato je treba, da sprejememo prince Karnevala z vsemi pompon in dostojino, tako kakor se spodobi in sika.»

In tako so ga sprejeli v soboto, ko je napovedal svoj oficijski prihod. Pričekovali so ga kar na sedmih krajih — toliko večjih zabav je bilo namreč policiji prijavljenih — in ga sprejeli več kot dostojno. Triumfalni je bil njegov pohod, zakaj pa vso, kjer je bil najavilen, je bil sprejet z vsemi častmi, dostojanstveno in z velikim veseljem. Njemu na čast so se nališali v namazali, njemu na čast so pekli in cvrli, pojedli hekatombne krofne in flancatove, njemu na čast in njemu na zdravje so pili ruorno vince. Izmed mnogih prireditvev moramo v prvi vrsti omeniti

Pomlad v cvetju na Taboru

Sokolski Tabor je bil zoper poln in skorodna prenapolnjena. Kakor kovski ples, je tudi sobotna prireditve pokazala, kako priljubljene so zabave na Taboru. Velika dvorana, vsi stranski prostori, lože in galerije so bili prenapolnjeni, zasedene so bile do zadnjega kotička vse mize. Zabava je bila animirana in bilo je res prijetno, pravcati pomladansko razpoloženje. Dočim je zunaj pihala burja in je pritiskal hud mraz, je bilo v dvorani sami pomladansko razpoloženje. Dvorana je bila vse v cvetju, strop in stene so bile okrašene s cvetkami in lampioni, vmes girlande in korijandoli. Zelo spremenjen je bil aranžma tudi na galeriji, zlasti pa je bil odgovarjal devizi bar. Lože in koje so bile vse v cvetju in priznati je treba, da se je Sokol res potrudil pričarati čim lepo pomladansko sliko, ne stratec se truda in velikih gnočnih stroškov. Vse stranske prostore je zasedla starejša generacija, dočim so se mlajši vrteli pod zvoči Sokola.

love godbe v glavnem dvorani. Bilo je mnogo mask, skoda le, da je bilo malo odgovarjalo devizi. V tem pogledu se v Ljubljani mnogo greši in to je izjemo črnobele redute kardinalna napaka na vseh ostalih prireditvah. Kljub temu je bilo vrvenje živahnino razposajeno in neugnano. Izmed vseh mask pa je bil gotovo najoriginalnejši kovboj z velikanskim slamnikom na glavi in v kožuhovnastih hlačah. Omeniti moramo še Eskima, ki je vzbujal splošno pozornost. Zabava je trajala do ranega jutra, nekateri veseljci so jo pa nato mahnili v kavarne ali k »Tikiu na gradišču« na svež gulaž.

Slavčeva maškerada

Spočet se je vršila tudi tradicionalna Slavčeva maškerada. Doslej so jo prirejali v lepih in velikih prostorih Narodnega doma. To pat je pa bila v veliki dvorani hotela Union. Narodni dom je bil kakor našač za maškerade in ples v marsikdo je pa pust vzdihnil po njem, ko se je spomnil, kako veselo je bilo včasih v Narodnem domu, kjer je bilo mogoče tekati iz pritličja v dvorano in potem na galerijo ter zoper pritličje. Take promenade, ki razgibajo vse, so bile zelo atraktivne.

Slavčeva maškerada je bila letos v cesarstvu vzhajajočega solntca — Japana. V Japanu, je bila deviza. Temu primereno je bila prirejena unionska dvorana. Svetiljke in lesencji so bili okrašeni z japonskimi senčniki, povsed je bilo obesjenih mnogih japonskih napisov, ki so govorili o ljubezni, razposajenosti, veselju in bogu veče o čem, kajti nihče jih ni znal raztolti razen Japonke, čisto prave, ki jih je napisala.

Ob rodiči razsvetljavi in dobrem orkestru se je japonsko razpoloženje prav kmanu spremenilo v domačo zabavo. Maškarice so bile lepe in grde, največjo pozornost je

vzbudila skupina »žakijev«, ki k sredini niso bili »žakiji« nesrečne. Tu pa tam se je prisikalata kakša gejša. Bilo je tudi nekaj kulinjev in Kitajcev, ki so spomnili na devizo »v Japanu«. Najlepša maska je dobila lepo nagrado in maškerada je potekla v karnevalskem raspoloženju ter je trajala do jutra.

Črna-bela

Konsaj smo dočakali soboto 9. februarja in s tem črna-bela reduto. Prišlo je še nekako v navado, da Ljubljanci pritakajo največ od črna-bela redute, ki je morda že težka. Radovedni smo bili tudi, kakšna bo, ker so bili vse v ples pred njo v letosnjem predpostu v primeri z lanakimi slabščinami, namreč po obisku v veselju, ki je vladalo na njih. Vzrokov je več. Samo hrpa je kriva, so menili nekateri; drugi trdijo, da se je z Beogradom zresnila tudi Ljubljana; tretji pravijo spet, da ni enka, pa ga ni.

Po trgovskem plesu, ki je bil skoraj dolgočasen, kakor se spodobi za boljši ples, kjer gre za toleto in ne za zabavo, smo imeli reprezentančni ples, ki ni bil tako dolgočasen, kakor druga leta. Na trgovskem smo videli lepe toalete. Tudi Ljubljancanke se znajo oblačiti. Okus naše dame ni več podeželski, kakor se je doslej vedno očitovalo. Na tem plesu je pa manjša mladina, ki počiva na življenju, ki počiva na dečku. Miladina je pa kmalu pretrgala napetost in razgibala prireditve, ki je potekla zelo živahnino. Tudi so poti smo občudovali damske toalete. Med temi so bile take, s katerimi bi se naše dame lahko pokazale v Berlinu ali Parizu.

Tako smo čakali na tretjo prireditve, na črna-bela reduto. Tu naj bi se združil okus z zabavo. Tu naj vse počala počakati, kaj zmore glede okusa in kaj glede karnevalske razposajenosti in originalnosti. Kakor tolesje, tudi pot nismo bili razčarani. Tako glede okusa, ki se je izražal v toletah in maskah, kakor tudi glede karnevalske razposajenosti, veselja in zabave, je bila tudi letos črna-bela na visku. Vendar moramo tudi ugostiti, da je bila lanska še sijajnejša in razgibala.

Kdor ima pravilan občutki naj manjša na sebe načakne.

Musiko sa ples bodo godzili ali shrzapahi Nagodeta delat. Sa postreno saderšanje po perskerljivo, zhe se pa napovednosti poredi jih naši opravilniki ne smete videti.

Dano v Nashim velikem mestu ino sekuljanci osmiga dne meseca svezhna v letu Kristusovim rojstvu tavšent devet stodvajset in devet.

ILIRIJA, klub za shober, držkanje in stomeje.

pripomogla izvrstna godba — počitani prenos radija in gramofona. Drsalische je bilo lepo okrašeno.

Druge prireditve

V Kazini je bila istočasno zabava »Grafike. Tudi tu je bil obič prav lep, zabava animirana. Potem so bile še prireditve na periferiji, na Viču, v Šiški in v Mostah, a mnogi Ljubljanci so jih ubrali tudi v Kranj. Nekateri so nadaljevali rajanje tudi še noči na Slavčevi maskeradi, o kateri prisname poročilo na drugem mestu.

Danes pa marekaterga, ki ga je pust preved podelil, bolj glava, za vratom mu čopi moček, a v listnicu je tako turčna praznina, da ni ostalo nitri za ruse, nitri za čebulo...

Oznanilo ilirjanskega poglavarstva

stva

S tem oznamili svojim podlošnem sošenskim vikšnim ino miskim na snanje dano in ukasnu obenem naštrime skrivnostnik ino drugim opravilnikom da dne 12. svezna eno kuhnost perskerljivo.

Ta dan bo v areni Narodnega doma eni veliki ozitni hausbal ali musika s plesom ino maskerada se vershiha.

Nashe ino nashih opravilnikov povočevade bo, kofor bo v naših možih stalo, obzhe sadovstvo pravirati.

Na ta hausbal ali musika s plesom niso samo mošte ino shene vishiga stanu povablene, temoz vih mestni ino deželni možihje, kateri se po stopst 10.—Dinarev u dobrinu plazhajo.

Kdor ima pravilan občutki naj manjša na sebe načakne.

Musiko sa ples bodo godzili ali shrzapahi Nagodeta delat. Sa postreno saderšanje po perskerljivo, zhe se pa napovednosti poredi jih naši opravilniki ne smete videti.

Dano v Nashim velikem mestu ino sekuljanci osmiga dne meseca svezhna v letu Kristusovim rojstvu tavšent devet stodvajset in devet.

ILIRIJA, klub za shober, držkanje in stomeje.

Pianist svetovnega slovesa, znameniti Artur Rubinstein, nastopi provokrat pred ljubljansko publiko na svojem koncertu v soboto dne 16. t. m. v unionski dvorani. Za svoj prvi ljubljanski nastop si je izbral izredno interesante program, ki priča poleg klasičnih Brahmsa in Schuberta še znamenite klavirske komponiste Chopina, Dobusija, Albeniza, Busonija in Igorja Stravinskoga v svoji lastni koncertni obdelavi. Rubinstein je eden največjih svetovnih klavirskih virtuoze, kar jih sedaj nastopa na javnih koncertih. — Predprodaja vstopnice bo od srede dalje v Matični knjižarni.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponедeljek, 11. februarja: Deženberij; pravoslavni: 29. januarja, Ignatijev.

DANASNE PRIREDITVE

Drama: »Živi mrtvec. D.

Kino Matica: »Gauchos.«

Kino Ideal: »Orijen ekspress.«

Szekula Jenö:

Suženj in Rimljanka

Roman.

Spomenica je bila dokaj dolga. Treba ji je bilo priloziti tudi razne zapiske v prepisu. Niti opazil nisem, kako hiti čas. Vsa jaz nisem opazil. Tu pa tam sem stopil k peči, vrgel na ogenj pest bukovih trsk in si grej nad plamenom roke. Bilo je hladno. Morda sem se bal, da bi se ne prehladilo dekle, ker si je tako plemenito žrtvovalo za svojo prijatelico.

Zunaj je pihal mrzel veter. Toplomer na oknu je kazal 20 stopinj pod mrolo.

— Vas ne zebi? — sem vprašal na enkrat nežno.

— Oh, tu je zelo prijetno.

Toda njen obraz je bil bled kot zid.

Morda je bila že trudna.

— Ali bi ne hoteli malo počivati?

— Čemu?

Nadaljeval sem diktat. Ves sem se bil razigral. Med diktiranjem sem odzival njeni nežni, bele ročice. Bilo je, kakor da plešejo po klavirju prsti gorskive.

— Ali ste zaposleni v pisarni, gospodčina?

— Seveda. Pri odvetniku, ki je obenem moji sorodnik.

Povesila je glavo. Občudoval sem njeni bujne črne lase. Njena frizura je bila zelo preprosta. Lase je imela gladko počesane na obe strani. To je staromodna frizura, kakršne so nosile naše babice, toda mlademu in svežemu dekliskemu obrazu vedno dobro pristaja. Lase je imela skrbno počesane za ušeša tako, da je bila njen obraz obrobljen z njimi kakor s črnim trakom. To je bljala nekoliko ekscentrična moda, ki tako mlademu deklemu ni posebno primerna. toda nji je zelo lepo pristojala. Mislim pa, da bi bila lepa, pa nai bi bila počesana kakorkoli.

Zdramil sem se iz globoke zamisljenosti.

— Kje sva nehala? Dekle se je nagnilo nad pisalni stroj in prečital zadnje vrstice.

— Nadaljuja!

Globoko je vzduhnila.

— Bo še dolgo trajalo?

— Ne, kmalu sva pri kraju. — sem jo tolatal.

In hitro sem diktiral. Samo tu pa tam sem napravil kratko pauzo.

Kar sem se zagledal v nene nožice. Občudoval sem skrivali učinkovito in visoke, elegantne čeveljčke. Opazil sem, da ima dober okus. Morda ji je znano, da ima zelo lepe nožice, morda bi dobila na lepotni konkurenči prvo nagrado. V duhu sem trdil, da ima ta prenosta strojepna načinjenje nožice v Budimpešti, kar nji šala, kajti dobro informirani inozemski strojekniki trdijo, da je Madžarska klasična dežela državestnih ženskih nožic.

Priznani raj takoj. Obraz in postava gospodične Margite Jamborove sta mi bila zelo všeč. Tudi njen manir so bile simpatične. In vendar bi se morda nikoli ne bil zaljubil v njo, da nisem slučajno opazil njenih krasnih meč.

— Kaj je že konec? — je vprašala gospodiča, videč, da sem preveč zapletjen v svoje misli.

— Tako končava. Še zakljuk je napisati.

Toda bilo je, kakor da se mi je nekaj zmešalo. Nisem znan govoriti gladko in jasno. Moje misli so bledile drugod.

— Glej, tole dražestno dekle, — sem pomisli, — je zabolido sem po naključju, kakor nam zažene burja lačno ptičico v sobo. In takoj me je spravilo iz ravnotežja. Zdaj ne mislim več kot resen šef pisarne, marveč kot pesnišču navdahnjeni petošolec. Kaj je teboj, Ottmar Szebeni! — sem vzduhnil v strahu pred prepadom, ki je zjed pred meni. — Kam je šla tvoja zdrava pamet?

Toda gospodična je bila predražestna. Neprestano sem jo gledal. Njene oči so polne dobrte v plemenitosti, okrog ustii pa igra ironičen smehljaj — tako je moral biti velika Glaconda. Ideal nemirnega Leonarda v času, ko je bila še neizkušeno, plaho dekle. Tudi ona bi znala nedvomno strastno ljubiti in ostati do groba zvesta svojemu možu.

— Bila bi mi zvesta do groba, — sem vzduhnil ves blažen.

Dekle je napisalo tudi to v mojo spomenico, namenjeno ministru. Pozneje, ko sem spomenico prečital, sem moral to črtni.

— Ostalo je še nekaj vrstic, — sem toljal gospodično Jamborovo, videč, da postaja nervozna.

Kmalu sva končala. Še enkrat sem prečital diktat. Bil je spis na osemnajstih straneh. Ubožica je bila res lahko trudna. Bilo je prav za prav kruto mučiti tako dražestno bitje.

Toda zgrozil sem se šele, ko sem pogledal na uru.

— Kaj vraga! Polnoč je že minila! Kako pojdezd zdaj domov, gospodična?

— Tega sama ne vem. — je odgovorila v zadregi.

— Ne morem dovoliti, da bi tavači v takem vremenu in temi po predmetnosti.

Hvaležno me je pogledala.

— Zares? Spremili bi me?

— Zakaj pa ne? Kje stanujete?

— V Terezini ulici.

— Morda dobiva izvoščka.

Toda to upanje je bilo zmanjšano. Vso pot nisla nobenega izvoščka. In da bo najmočno razočaranje še večje, tudi tramvaj ni več vozil. Morala sva jo mahniti nešč do zapadnega kolodovora.

Naletavale so goste snežinke. Snežni metež je bil že ponehal, burja ni več bila tako močno. Mraz je pa še vedno pritiskal.

Hodila sva hitro in vso pot skoro nisva spregovorila. Ne, da bi bil v zadregi, pač pa mi je bilo nekam tesno pri srcu. Ob strani gospodične Jamborove nisem bil več tako neroden in plak, kakor sicer v ženski družbi. Videl sem v nji zvestega in dobrega tovariša. Zdeto se mi je, da jo že davnò poznam, da najuveč že staro, preizkušeno prijateljstvo.

Menda sem zato tako tehtal besede, ker je pritiskal bud mraz. Burja mi je brila v obraz v vreme sploh ni bilo prikladno za intimno krampljanje. Toda iz redkih besed sem vendar zvedel nekaj o njemem življenju in usodi. To je naišlo še bolj zbljalo.

Modni kamerni, sportni angloški športni itd. za oblike

Marengo, Full, Strich in Pique kamarni za žaketne in smoskinge

Diagonal in Gabardeu kamarni za oficirske in in kontr uniforme vseh vrst

Pri NOVAK-u, Ljubljana, Kongresni trg 15.

prznamo naibolji in na cenejši nakup!

Palmerstoni, Double-štofi itd. za suknje in površnike

Modni kamerni, sportni angloški športni itd. za oblike

Marengo, Full, Strich in Pique kamarni za žaketne in smoskinge

Diagonal in Gabardeu kamarni za oficirske in in kontr uniforme vseh vrst

Po - sezijska odpredaja po znatno znižanih cenah!

Zlata zibelka pri brahmanskem krstu v Parizu

Indijski veliki duhovnik bo krstil ob asistenci 12 svečenikov hčerko maharadže iz Indora in Američanke miss Miller. — Princesi so že v zibelki izbrali ženina.

Pariz ima veliko senzacijo. Maharadža iz Indora, bivšemu indijskemu vladajočemu knezu, ki se je poročil z ameriško milijonarko miss Miller, se je rodila hčerka. Dali so ji ime Sarada Rā. Rod maharadže iz Indora je eden načrtnejših. Njegovi predniki segajo 2500 let nazaj. Prvi člani rodbine so bili brez izjemne čistotnike plemiči in še zda, ko se je maharadža poročil z lepo Američanko, se je njegova kriporočala s plebejsko. Miss Miller je sicer prestopila v brahmanstvo vero in dobila je ime Šarmišbabar Holkar, toda s tem še ni postala Indijska.

Pač pa ima hčerka indijsko zibelko, čeprav je bila rojena v Parizu. Maharadža je dal pripremljati zibelko iz Indore mesec dni pred rojstvom princese. Zibelka je mojstrsko delo indijske umetnosti. Vsa je iz zlata in srebra, okrašena z zvončki. Čim se dete v zibelki premakne, začno zvončki zinglati in po sobi se razlega krasna meliorija. Na strupu zibelke so še drugi glasbeni instrumenti, ki igrajo avtomatično. Iz Indore so poslali mladi princezi bogato zbirko otroških oblik, a najvišji brahmanški svečenik Šankarahařa, ki bo prinselu krstil. Jih je postal svoj blagoslov. Obenem ji je postal bogata darila, med njimi celo zbirke krasnih draguljev in talismanov, odstojec iz lotosovega lista v pergamentu, na katerem so napisani razni sanskrtski blagoslovji.

Krstni obredi bodo trajali 12 dni. Začno se 13. dne po rojstvu princese. Veliki duhovnik Pundia Višnu Ragunat Karandikar bo vodil cerkvene obrede osebno. Pri krstu bodo pazili naibolj na to, da pri prošnjah za zaščito in bla-

goslov ne pozabijo na nobenega boga. Ker pa indijski bogovi ni malo, se lahko tudi velikemu duhovniku pripeti, da bo na tega ali onega pozabil. Da se torej izogne osveti bogov, bo veliki duhovnik vodil krstne obrede ob asistenci 12 svečenikov, ki mu bodo poklicali v spomin vse bogove.

Najvažnejšo vlogo pri krstu Sarade Raž bo igral bog Karileja. Po brahmanški veri ima ta bog v evidenciji vse novorjenje dekle, za katere mora skrbeti. Vsi svečeniki bodo osem ur po vrsti modili. Rođbina maharadže iz Indore ima posebnega boga Andobo, katerega bodo častili svečeniki pet ur. Posebno pozornost bodo posvetili prinesenemu horoskopu, ki sta ga izreženi na srebrni deski dva dvorna astrologa, katera je maharadža povabljen v Pariz še pred rojstvom svoje hčerke.

Po zadnjih vesteh iz Pariza so se krstni obredi že pričeli. Ni pa še vse tako gladko od rok, kakor je bilo pričakovati. Dočim so svečeniki v posebnih sobah molili za srečo mlade princeze, se je oče njene materje, 75 letni Američan Louis Schaffer, v sosednji sobi onesvetiščil. Nenadoma mu je postal slabo in malo je manjkal, da ga ni zadel sračna kap. Ko je prestražena služnica obvestila o tem velikega duhovnika, je krstne obrede takoj prekinil in bil je zelo razburjen, kajti po niesvemu imenu je to za mlado princezo slabo znamenje. Takoj se je s svečeniki posvetoval, kaj početi. Ta čas je pa staremu gospodu odleglo in krstni obredi so se nadaljevali. Mladi princezi so že v zibelki izbrali ženina, lepega in bogatega indijskega kneza.

Načrtovali so še drugi glasbeni instrumenti, ki igrajo avtomatično. Iz Indore so poslali mladi princezi bogato zbirko otroških oblik, a najvišji brahmanški svečenik Šankarahařa, ki bo prinselu krstil. Jih je postal svoj blagoslov. Obenem ji je postal bogata darila, med njimi celo zbirke krasnih draguljev in talismanov, odstojec iz lotosovega lista v pergamentu, na katerem so napisani razni sanskrtski blagoslovji.

Vse Antwerpene je te dni pod vtičom grozne tragedije, ki se je odigrala v petek v stanovanju inženjerja Viktorija Deceusterja. Mož je hladnokrvno ustrelil tri svoje otroke, nato se je pa sam javil policiji.

Inženjer Deceuster je bil poročen nad 25 let. Z ženo je živel v srečnem zakonu; oba sta bila v Antwerpnu ugledna in spoštovana meščana. V zakonu sta imela četvero otrok, od katerih je bil najvišji 9. domov. Otroci so bili pri večerji in bili so nemalo presečeni, ko so zagledali očeta. Inženjer je bil prav dobro razpoložen, govoril je še nekaj časa z otroci in jim pravil, da je bila seja končana pred določenim časom. S seboj je prinesel tudi steklenico vina in ga natočil otrokom.

V vino je pa neopaženo pomešal neko omamno sredstvo in posledice je bila, da so začeli otroci nenadoma krampljati in dremati. Nato so odšli spati. Toda dočim so se dečki še sami slekli, je obšla 20letno hčerko Johano takoj omotica, da je zaspala na stolu za mizo. Na

dal ženi gledališko vstopnico, če, naj si ogleda zvečer neko komedijo v teatru.

Zena je hvaležno sprejela vstopnico in ničudega sluteč je odšla zvečer v gledališče. Toda medtem se je doma odigrala grozna tragedija, ki je na mahuničila rodbinsko srečo. Inženjer se je vrnil že okoli 9. domov. Otroci so bili pri večerji in bili so nemalo presečeni, ko so zagledali očeta. Inženjer je bil prav dobro razpoložen, govoril je še nekaj časa z otroci in jim pravil, da je bila seja končana pred določenim časom. S seboj je prinesel tudi steklenico vina in ga natočil otrokom.

V vino je pa neopaženo pomešal neko omamno sredstvo in posledice je bila, da so začeli otroci nenadoma krampljati in dremati. Nato so odšli spati. Toda dočim so se dečki še sami slekli, je obšla 20letna hčerka Johano takoj omotica, da je zaspala na stolu za mizo. Na

VELIKA MASKARADA

napustni tor in vse prostor h Ljubljanskega dora
Vstop prost!

Ajdovega medu

10.000 kg. pristega, prodamo kg po 15 do 17 Din. Čebeljarji v Prekmurju ga še imajo 20.000 kg. Ponudbe na Čebel. podružnico (prof. Pavlič) Murska Sobota. 301

Električne žarnice

110, 125, 150, 220 volt od 5-200

watt, navadno, opal in dnevno

svetlo, po najnižjih cenah na pro

daj v komisiji trgovini Sv. Petra

cesta 7, dvorišče.

Služkinjo

sprejemam v starosti 20 do 30 let,

zdrav in srečno. Si razume kuhanje

in opravljanje vse kuhiške dela k

držini dveh otrok, poleg je tudi

postrežnica. Naslov v upravi »Sl.

Narod«. Nastop 15. marca 1929. 292

Klavirji,

pianini: Bösendorfer,